

30.10.2018 r.

Stan, ruch naturalny i wędrówkowy ludności w województwie lubelskim w I półroczu 2018 r.

 0,4%
Ubytek ludności

Od połowy lat 90. XX wieku liczba ludności maleje na skutek występowania ujemnego salda migracji, a od końca lat 90. również na skutek ujemnego przyrostu naturalnego. W I półroczu 2018 roku w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku odnotowano zmniejszenie liczby urodzeń oraz zwiększenie liczby zgonów. Zarówno przyrost naturalny, jak i saldo migracji ludności na pobyt stały w omawianym okresie były ujemne.

Prezentowane dane dotyczą liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.

Stan ludności.

Według danych szacunkowych w końcu czerwca 2018 roku w województwie lubelskim mieszkało 2 121,6 tys. osób, co stanowiło 5,5% ogółu ludności Polski. Pod względem liczby ludności województwo lubelskie zajmowało 9. miejsce w kraju, a biorąc pod uwagę udział mieszkańców miast w ogólnej liczbie ludności uplasowało się na 14. pozycji.

Województwo lubelskie należy do obszarów depopulacyjnych.

Tablica 1. Ludność

Stan w dniu 30 VI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	
		ogółem	2017=100
Ludność	2 129 260	2 121 613	99,6
mężczyźni	1 031 865	1 028 225	99,6
kobiety	1 097 395	1 093 388	99,6
miasto	989 744	986 960	99,7
wieś	1 139 516	1 134 653	99,6
Biologiczne grupy wieku:			
0-14 lat	312 508	312 133	99,9
15-64	1 451 723	1 434 045	98,8
65 lat i więcej	365 029	375 435	102,9
Edukacyjne grupy wieku:			
3-6 lat	82 048	79 865	97,3
7-12	130 910	131 902	100,8
13-15	61 296	60 811	99,2
16-18	67 070	64 903	96,8
19-24 lata	158 567	151 498	95,5

W porównaniu z czerwcem 2017 roku liczba ludności w województwie lubelskim zmalała o 7,6 tys. osób. Stan ludności w województwie lubelskim podobnie jak przed rokiem zmniejszył się prawie we wszystkich powiatach. Wyjątkiem był powiat lubelski, Biała Podlaska i powiat łęczyński. W powiecie lubelskim odnotowano przyrost liczby mieszkańców o 0,8% (1,2 tys. osób). Główną przyczyną tego wzrostu był dalszy rozwój ośrodków podmiejskich skupionych wokół miasta Lublina polegający na migracji mieszkańców miasta na tereny podmiejskie. Największy przyrost liczby ludności w powiecie lubelskim odnotowano w gminie Głusk (o 3,9%), następnie w gminie Wólka (o 2,4%) i Konopnica (o 1,6%). W Białej Podlaskiej w wyniku dodatniego przyrostu naturalnego oraz przewagi napływu nad odpływem ludności na pobyt czasowy odnotowano wzrost liczby mieszkańców o 0,3%, a w powiecie łęczyńskim o 0,1%. Największy

W miastach, przede wszystkim w wyniku nadania praw miejskich miejscowości Józefów nad Wisłą, odnotowano mniejszy ubytek ludności (o 2,8 tys. osób) niż na wsi (o 4,9 tys.).

spadek liczby ludności, spowodowany ujemnym przyrostem naturalnym i ujemnym saldem migracji, wystąpił w powiecie hrubieszowskim (o 1,1%) oraz w parczewskim (o 0,9%).

W miastach województwa lubelskiego zamieszkiwało 46,5% ogółu ludności, podczas gdy w kraju ludność miast stanowiła 60,1% ogółu populacji. Pod względem liczby ludności w województwie lubelskim największym miastem był Lublin, w którym mieszkało 339,8 tys. osób, co stanowiło 34,4% mieszkańców miast i 16,0% ogółu ludności województwa. Od czerwca 2017 roku liczba mieszkańców Lublina zmalała o 0,4 tys. osób (o 0,1%). Natomiast najmniejszym miastem województwa lubelskiego był Józefów nad Wisłą z liczbą mieszkańców 0,9 tys. osób.

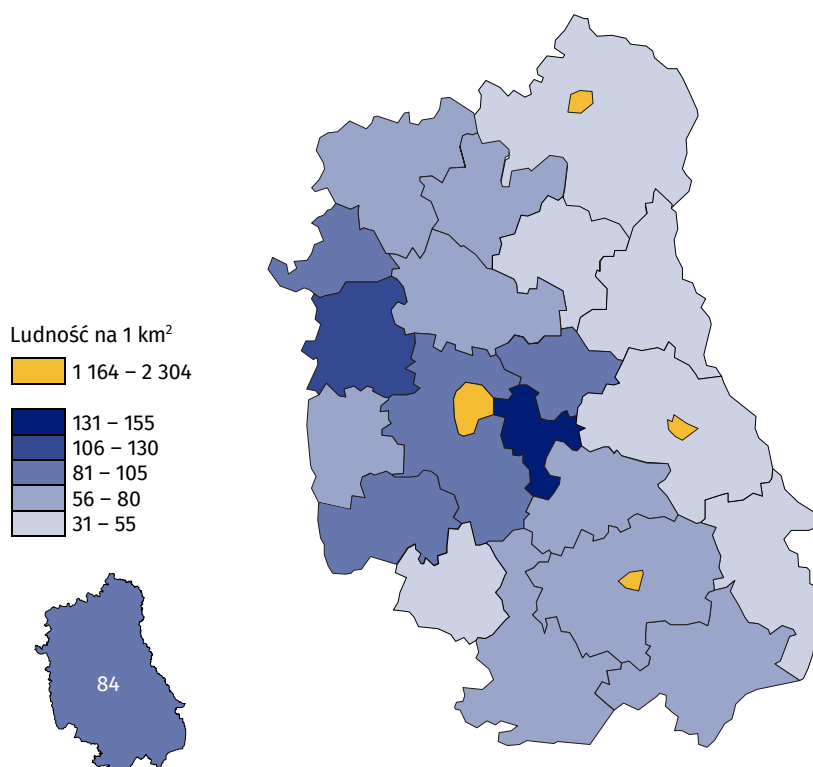
Wśród powiatów ziemskich najbardziej zurbanizowany był powiat świdnicki (58,3% stanowiła ludność miast), następnie puławski (47,7%) i rycki (46,0%). Najmniejszy udział mieszkańców miast odnotowano w powiecie lubelskim (7,5%) i chełmskim (10,0%).

Średnia gęstość zaludnienia w województwie lubelskim była niższa niż w kraju i wyniosła 84 osoby na km² wobec 123 osób na km² w kraju. Pod tym względem województwo uplasowało się na 12. pozycji w kraju. W miastach na 1 km² przypadało średnio 979 osób, a na wsi 47 osób. W poszczególnych powiatach województwa rozmieszczenie ludności nie było równomierne – największe zagęszczenie występowało w Lublinie (2 304 osoby na km²) i Zamościu (2 113), a najmniejsze w powiecie włodawskim (31) i parczewskim (37).

Wskaźnik urbanizacji dla województwa lubelskiego kształtuje się na poziomie niższym niż średnia jego wartość w kraju.

Mapa 1. Gęstość zaludnienia

Stan w dniu 30 VI 2018 r.

Gęstość zaludnienia w miastach na prawach powiatu:

- Biała Podlaska – 1 164
- Chełm – 1 787
- Lublin – 2 304
- Zamość – 2 113.

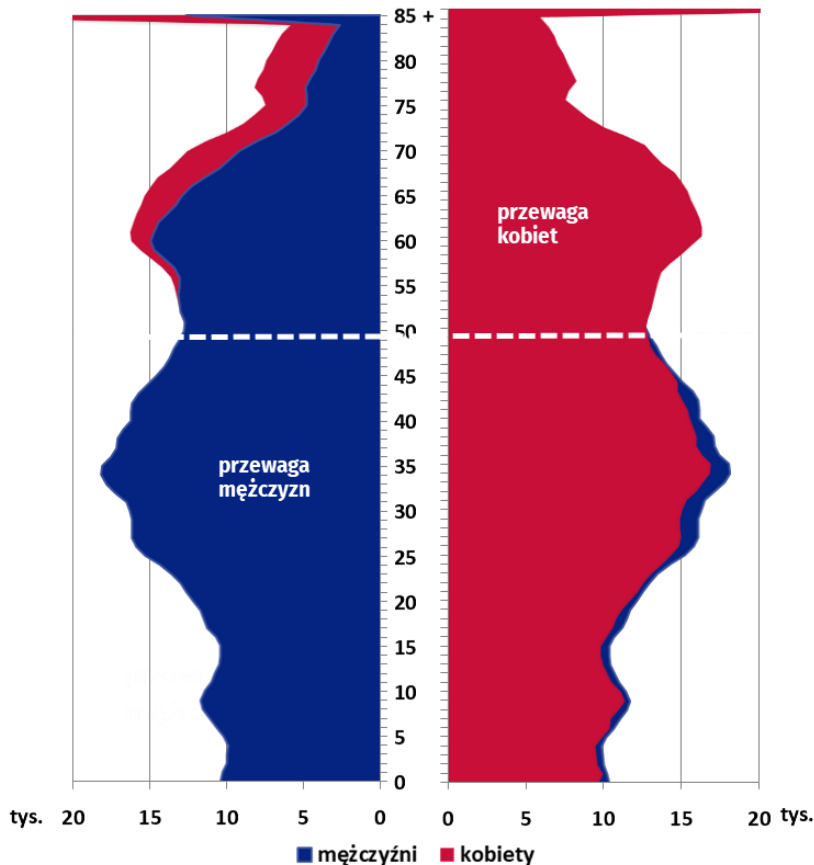
STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Struktura ludności według płci w województwie lubelskim od wielu lat nie ulega zmianie. W czerwcu 2018 roku w województwie lubelskim kobiety stanowiły podobnie jak przed rokiem 51,5% ogółu ludności województwa. Średnio na 100 mężczyzn przypadało 106 kobiet. W miastach przewaga liczebna kobiet była większa niż na wsi, na 100 mężczyzn przypadało 112 kobiet wobec 102 na terenach wiejskich. Powyższe proporcje zmieniają się w zależności od grupy wiekowej. W większości roczników do 49 roku życia włącznie w ludności województwa przeważali mężczyźni (stanowiąc 51,3% populacji tej grupy wiekowej), a powyżej 49 lat kobiety (56,3%).

W miastach województwa lubelskiego mieszka 47,7% ogółu kobiet i 45,2% ogółu mężczyzn.

Najwięcej kobiet na 100 mężczyzn przypadało w Lublinie (117), następnie w Chełmie (113), Zamościu (112), Białej Podlaskiej i w powiecie puławskim (po 109). Najbardziej wyrównanymi pod względem proporcji płci był powiat radzyński, w których to na 100 kobiet przypadało prawie 100 mężczyzn.

Wykres 1. **Piramida wieku**
Stan w dniu 30 VI 2018 r.

Struktura ludności według wieku w województwie lubelskim zmienia się z roku na rok. Systematycznie maleje liczba dzieci i młodzieży, a równocześnie wzrasta liczba ludności w starszych rocznikach. Główną przyczyną tych zmian jest przesuwanie się w czasie „roczników wyżów i niżów demograficznych”, a także obserwowany od początku lat 90. XX wieku spadek dzietności kobiet oraz wydłużenie się przeciętnego czasu trwania życia. W wyniku zachodzących zmian demograficznych liczba osób młodych w wieku poniżej 20 lat w ujęciu rocznym zmalała o 1,0% z 424,3 tys. w końcu czerwca 2017 roku do 420,1 tys. w końcu czerwca w 2018 roku, natomiast liczba osób w wieku 65 lat i więcej wzrosła o 2,9% z 365,0 tys. do 375,4 tys. Na 100 osób w wieku poniżej 20 roku życia przypadało 89 osób w wieku 65 lat i więcej, podczas gdy w 2017 roku było 86 osób.

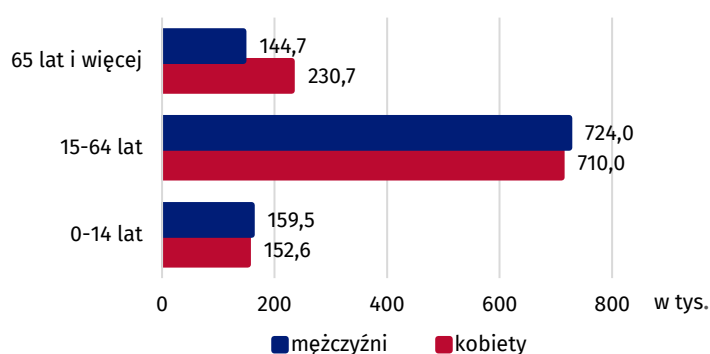
Struktura ludności według biologicznych grup wieku w końcu czerwca 2018 roku przedstawiała się następująco: dzieci w wieku do 14 roku życia włącznie stanowiły 14,7% ogółu populacji województwa lubelskiego, ludność dorosła w wieku od 15 do 64 lat 67,6%, a osoby w wieku 65 lat i więcej 17,7%. W porównaniu do czerwca 2017 roku liczba dzieci zmalała o 0,4 tys., osób dorosłych zmalała o 17,7 tys., zaś osób starszych wzrosła o 10,4 tys. Indeks starości określający relacje międzypokoleniowe, czyli liczbę dziadków (w wieku 65 lat i więcej) przypadających na stu wnuków (w wieku 0-14 lat) w końcu czerwca 2018 roku w województwie lubelskim wyniósł 120 wobec 117 w czerwcu 2017 roku. Natomiast współczynnik obciążenia demograficznego mówiący o tym ile dzieci (w wieku 0-14 lat) oraz osób starszych (w wieku 65 lat i więcej) przypada na sto osób dorosłych (w wieku 15-64 lat) w omawianym okresie zwiększył się z 47 do 48.

Struktura ludności według wieku jest zróżnicowana pod względem płci i miejsca zamieszkania. Porównując strukturę ze względu na płeć, dzieci w wieku do 14 roku życia włącznie było więcej wśród mężczyzn (15,5% ogółu mężczyzn) niż wśród kobiet (14,0% ogółu kobiet) podobnie jak osób dorosłych (70,4% ogółu mężczyzn i 64,9% kobiet). Odsetek osób starszych był wyższy wśród kobiet (21,1%) niż wśród mężczyzn (14,1%). Na terenach wiejskich wyższy niż w miastach był udział dzieci (o 1,3 p. proc.) i osób dorosłych (o 0,3 p. proc.), natomiast w miastach wyższy niż na wsi był udział osób starszych (o 1,5 p. proc.).

W województwie lubelskim podobnie jak w kraju trwa proces starzenia się ludności.

Wykres 2. Ludność według płci i biologicznych grup wieku

Stan w dniu 30 VI 2018 r.

W wyniku zachodzących zmian demograficznych z roku na rok zwiększa się mediana wieku mieszkańców województwa lubelskiego. Wartość mediany wyznacza granicę wieku, którą połowa osób w danej zbiorowości już przekroczyła, a druga połowa jeszcze jej nie osiągnęła. W końcu czerwca 2018 roku statystyczny mieszkaniec województwa lubelskiego był w wieku 40,8 lat, przy czym mężczyzna miał 38,9 lat, a kobieta 42,9 lata. Mieszkaniec miasta był starszy od mieszkańca wsi o dwa lata. W czerwcu 2017 roku mediana wieku ogółem wynosiła 40,4 lat, dla mężczyzn 38,5 lat, a dla kobiet 42,5 lata.

Kobiety w województwie lubelskim są starsze niż mężczyźni, a mieszkańcy miast są starsi od mieszkańców wsi.

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

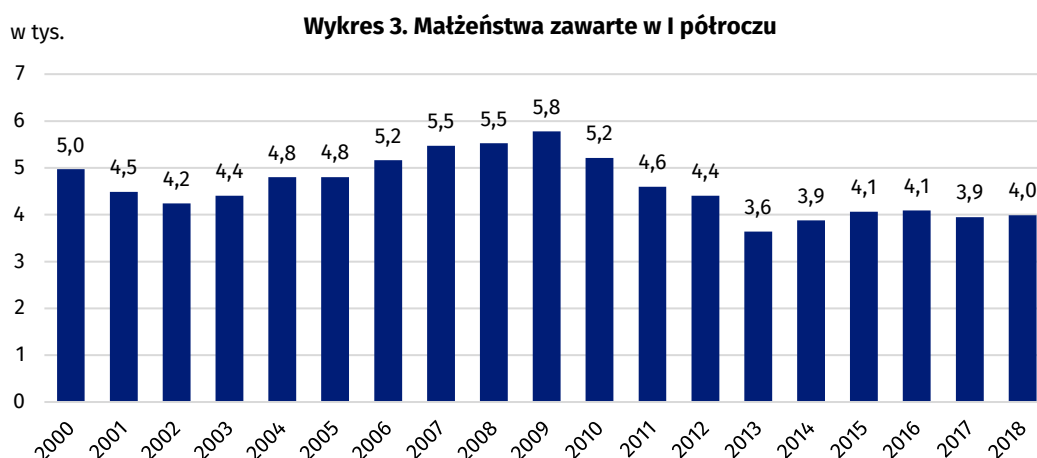
Stan i struktura ludności według płci, wieku i stanu cywilnego jest rezultatem procesów demograficznych określanych jako ruch naturalny ludności. Opis ruchu naturalnego odnosi się do takich zjawisk jak zawieranie związków małżeńskich, liczba separacji, rozwodów, urodzeń i zgonów.

Tablica 2. Ruch naturalny ludności w I półroczu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017		2018	
	ogółem		2017=100	
Małżeństwa	3 949	3 991	101,1	
na 1000 ludności	3,71	3,76	x	
Urodzenia żywe	10 452	9 990	95,6	
na 1000 ludności	9,81	9,41	x	
Zgony	12 245	12 350	100,9	
na 1000 ludności	11,49	11,63	101,2	
Zgony niemowląt	52	50	96,2	
na 1000 urodzeń żywych	4,98	5,01	x	
Przyrost naturalny	-1 793	-2 360	x	
na 1000 ludności	-1,68	-2,22	x	

MAŁŻEŃSTWA

W I półroczu 2018 roku zawarto 3991 małżeństw. W porównaniu z I półroczem 2017 roku liczba nowo zawartych małżeństw wzrosła o 1,1%. Podobnie jak w poprzednim roku ponad połowę małżeństw (55,2%) zarejestrowano na wsi.

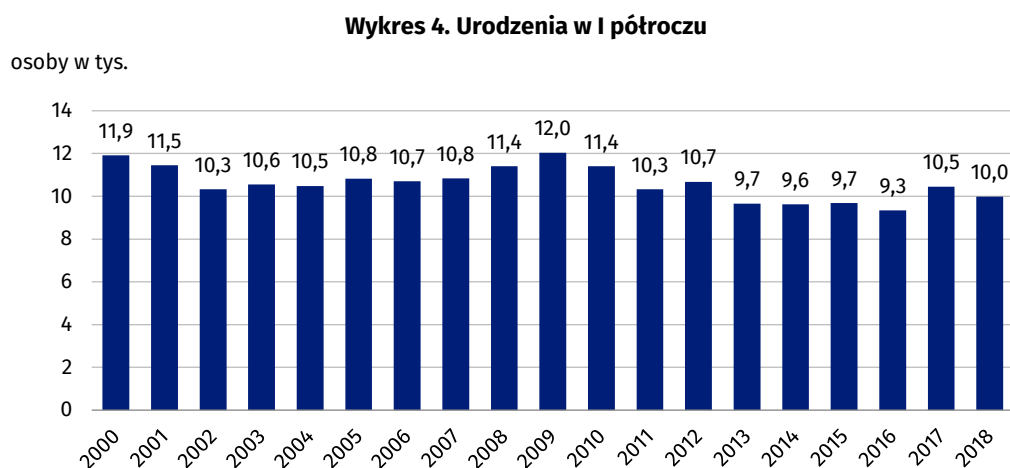

Współczynnik małżeństw (liczba nowo zawartych małżeństw na 1000 ludności) wyniósł 3,76‰, przed rokiem 3,71‰. Podobnie jak w analogicznym okresie 2017 roku częstość zawierania związków małżeńskich na wsi (3,88‰) była większa niż w miastach (3,62‰). Najczęściej zawierali związki małżeńskie mieszkańcy powiatu łukowskiego (4,42‰), następnie lubartowskiego (4,23‰) i janowskiego (4,07‰), zaś najrzadziej mieszkańcy powiatu kraśnickiego (3,13‰), włodawskiego (3,14‰) i świdnickiego (3,23‰).

URODZENIA

W okresie od stycznia do czerwca 2018 roku zarejestrowano 9990 urodzeń żywych. W porównaniu z analogicznym okresem 2017 roku liczba urodzeń zmalała o 4,4%. Podobnie jak przed rokiem na wsi urodziło się więcej dzieci (54,6% ogółu urodzeń żywych) niż w miastach. Wśród noworodków ponad połowę (52,6%) stanowili chłopcy.

W I półroczu 2018 roku w województwie lubelskim zanotowano spadek natężenia urodzeń.

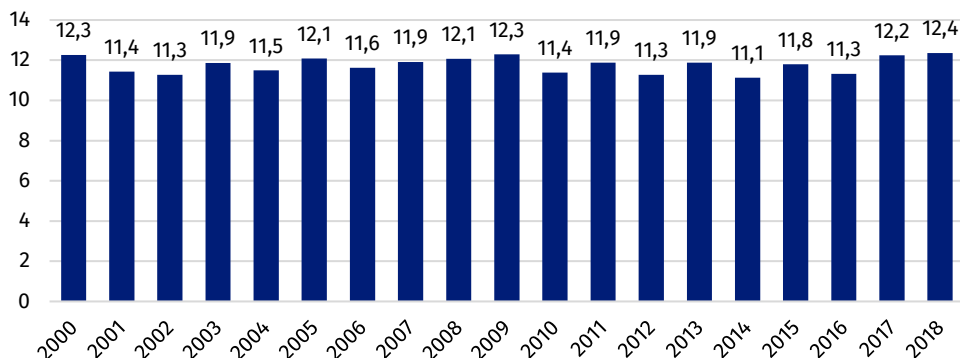
Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) osiągnął poziom 9,41‰ wobec 9,81‰ w I półroczu 2017 roku. Największe natężenie urodzeń odnotowano w powiecie łukowskim (11,35‰), następnie w łęczyńskim (11,26‰) i w Białej Podlaskiej (10,96‰), natomiast najmniejsze w Chełmie (7,47‰), Zamościu (7,82‰) i w powiecie krasnostawskim (7,91‰).

ZGONY

W I półroczu 2018 roku w województwie lubelskim zmarło 12 350 mieszkańców. W porównaniu z I półroczem 2017 roku liczba zgonów wzrosła o 0,9%. Na wsi odnotowano 58,3% ogółu zgonów. Struktura zgonów według płci świadczy o nadumieralności mężczyzn, których udział w ogólnej liczbie zgonów wyniósł 52,0% (przed rokiem 50,1%).

Wykres 5. Zgony w I półroczu

osoby w tys.

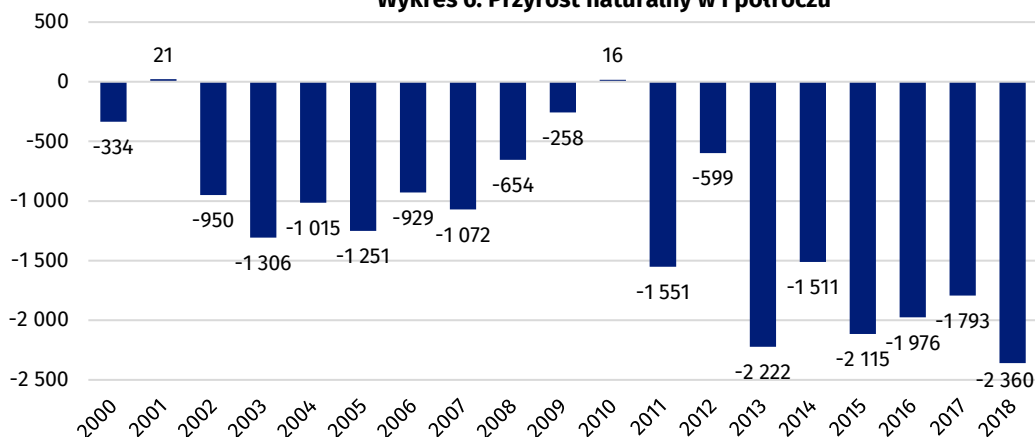
Współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1000 mieszkańców) osiągnął poziom 11,63‰ wobec 11,49‰ w 2017 roku. Podobnie jak w ubiegłym roku w miastach był niższy (10,43‰) niż na wsi (12,68‰). Współczynnik zgonów wykazywał duże zróżnicowanie między poszczególnymi powiatami. Największe natężenie zgonów odnotowano w powiecie parczewskim (14,20‰), następnie w krasnostawskim (14,10‰) i zamojskim (13,38‰), natomiast najmniejsze w Białej Podlaskiej (8,38‰), Zamościu (9,25‰) oraz w powiecie łączyńskim (10,18‰).

W okresie od stycznia do końca czerwca 2018 roku zarejestrowano 50 zgonów niemowląt (dzieci poniżej 1 roku życia). W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku liczba zgonów niemowląt zmalała o 3,8%. Współczynnik umieralności niemowląt, wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych, w omawianym okresie wyniósł 5,01‰ wobec 4,98‰ w 2017 roku. W miastach osiągnął wyższy poziom (5,51‰) niż na wsi (4,59‰).

PRZYROST NATURALNY

Jednym z głównych czynników decydujących o liczbie ludności jest przyrost naturalny, który stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów.

Wykres 6. Przyrost naturalny w I półroczu

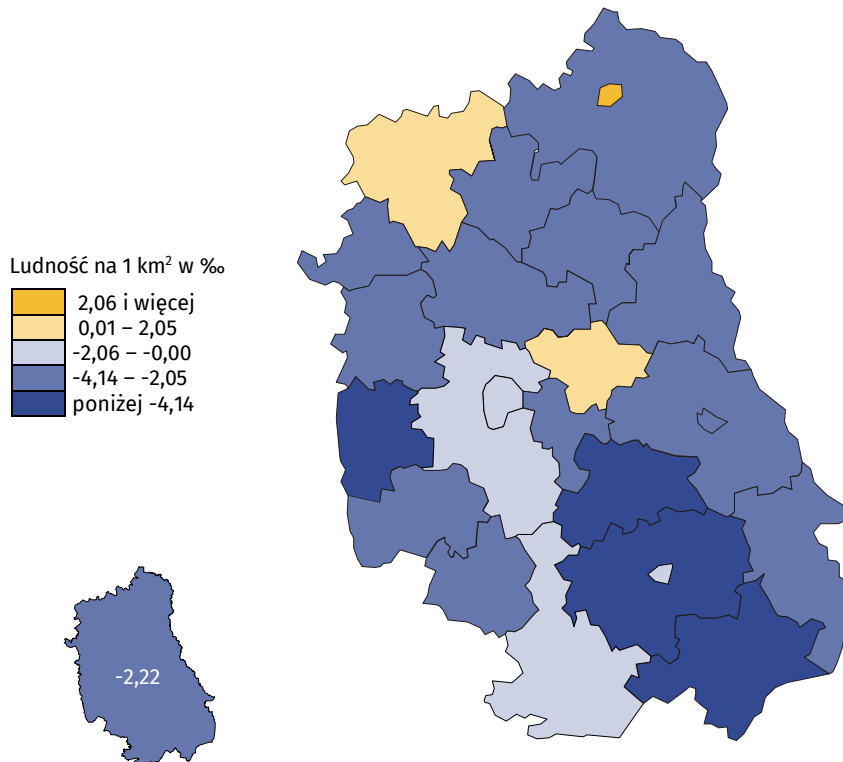
W I półroczu 2018 roku po raz kolejny w województwie lubelskim odnotowano ujemny przyrost naturalny, w wyniku którego liczba mieszkańców zmalała o 2 360 osób (przed rokiem o 1 793 osoby). W miastach odnotowano mniejszy ujemny przyrost naturalny (minus 610 osób), niż na wsi (minus 1 750 osób). Współczynnik przyrostu naturalnego w omawianym okresie wyniósł minus 2,22‰ wobec minus 1,68‰ w 2017 roku, przy czym w miastach ukształtował się na poziomie minus 1,24‰, a na wsi minus 3,08‰ (przed rokiem w miastach minus 0,40‰, a na wsi minus 2,79‰).

W I półroczu 2018 roku w porównaniu z I półroczem 2017 roku odnotowano wzrost umieralności niemowląt.

Po raz kolejny w województwie lubelskim odnotowano naturalny ubytek ludności.

Zróznicowanie przestrzenne przyrostu naturalnego przedstawione jest na mapie 2. W skali całego województwa w I kwartale 2018 roku podobnie jak w I kwartale 2017 roku występowała przewaga powiatów o wartościach ujemnych. Największy ubytek naturalny ludności wystąpił w powiecie krasnostawskim (minus 6,19%), następnie w zamojskim (minus 4,88 %) i tomaszowskim (minus 4,42%). W trzech powiatach odnotowano dodatni przyrost naturalny, w tym największy w Białej Podlaskiej (2,57%), następnie w powiecie łączyńskim (1,08%) i łukowskim (0,32%).

Mapa 2. Przyrost naturalny w I półroczu 2018 r.

Przyrost naturalny w miastach na prawach powiatu:

- Biała Podlaska – 2,57
- Chełm – -3,04
- Lublin – -0,45
- Zamość – -1,43.

RUCH WĘDRÓWKOWY LUDNOŚCI

Drugim obok przyrostu naturalnego czynnikiem decydującym o tempie przyrostu lub ubytku liczby ludności oraz o jej strukturze według płci i wieku na danym terenie są migracje.

Tablica 3. Migracje ludności na pobyt stały

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	
	ogółem		2017=100
Migracje wewnętrzne:			
napływ	9 625	9 800	101,8
odpływ	11 847	12 355	104,3
Migracje zagraniczne:			
imigracja	313	343	109,6
emigracja	126	132	104,8
Saldo migracji stałych ogółem	-2 035	-2 344	x
Saldo migracji zagranicznych	187	211	x
Saldo migracji stałych ogółem na 1000 ludności	-2,15	-2,21	x
Saldo migracji zagranicznej na 1000 ludności	0,13	0,20	x

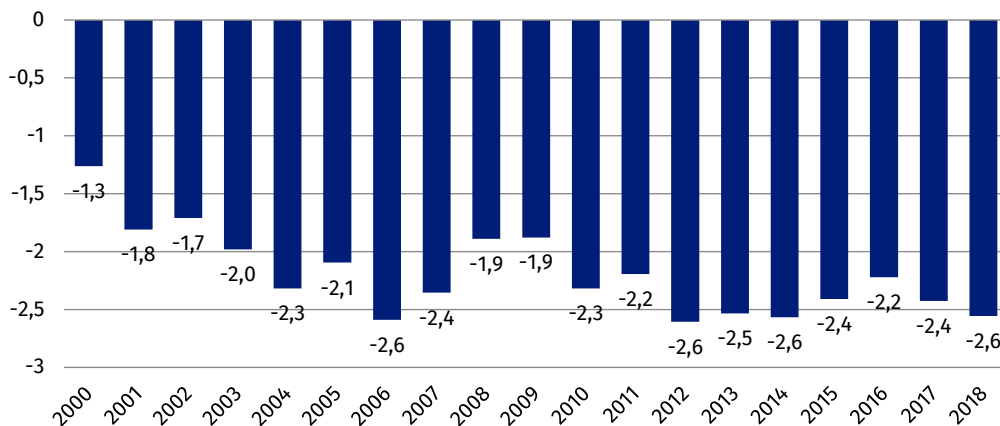
Migracje ludności to przemieszczenia ludności związane ze zmianą miejsca zamieszkania (pobytu stałego lub czasowego) połączone z przekroczeniem granicy podstawowej jednostki terytorialnej.

W województwie lubelskim liczba mieszkańców maleje od wielu lat. Dzieje się tak między innymi ze względu na występującą przewagę liczby osób, które wymeldowały się z pobytu stałego do innych województw w kraju lub do innego kraju (odpływ), nad liczbą osób nowo zameldowanych na pobyt stały z innych województw i z innych krajów (napływ).

Województwo lubelskie jest obszarem odpływowym.

Wykres 7. Saldo migracji wewnętrznych w I półroczu

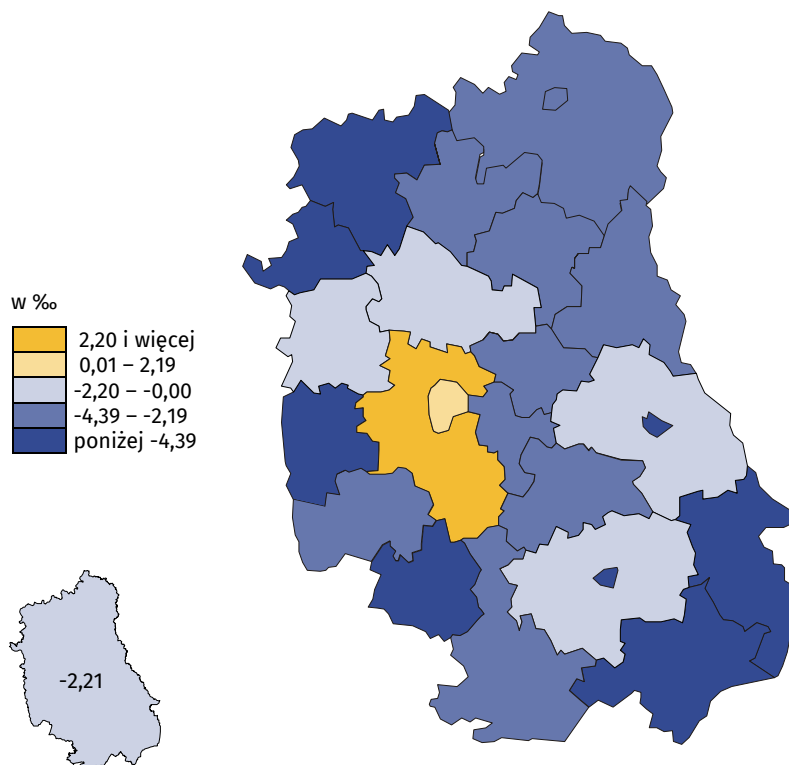
osoby w tys.

W wyniku ujemnego salda migracji stałych liczba mieszkańców województwa lubelskiego od początku roku do końca czerwca 2018 roku zmniejszyła się o 2 344 osoby. W miastach ubyło 1 724 mieszkańców, a na wsi 620 osób.

Współczynnik salda migracji ogółem osiągnął wartość minus 2,21‰ wobec minus 2,15‰ w 2017 roku. Największy ubytek ludności w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wystąpił w Chełmie (minus 6,59‰), następnie w Zamościu (minus 6,51‰) i w powiecie opolskim (minus 5,86‰). Natomiast przyrost liczby mieszkańców odnotowano w powiecie lubelskim (6,77‰) w Lublinie (0,22‰).

Mapa 3. Saldo migracji stałej w I kwartale 2018 r.

Saldo migracji stałej w miastach na prawach powiatu:
 - Biała Podlaska – -4,21
 - Chełm – -6,59
 - Lublin – 0,22
 - Zamość – -6,51.

Opracowanie merytoryczne:
Lubelski Ośrodek Badań Regionalnych
Zofia Dymek
Tel: 81 465 20 32
e-mail: z.dymek@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Informatorium
Osoba ds. kontaktów z mediami
Elżbieta Łoś
Tel: 81 533 27 14
e-mail: E.Los@stat.gov.pl

 www.stat.gov.pl

 @GUS_STAT

 @GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Sytuacja demograficzna województwa lubelskiego w 2017 r.](#)

[Stan, ruch naturalny i wędrownicy ludności w województwie lubelskim w 2017 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

[Baza demografia](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Migracje](#)

[Przyrost naturalny ludności](#)

[Saldo migracji wewnętrznych](#)

[Saldo migracji zagranicznych](#)

[Wiek](#)